

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

VÅRFLÖDET. BRON VID SUNNESTAHOLM. — FOTO. V. SOHLBERG, BOLLNÄS.

17:DE ÅRG.

DEN 28 MAJ 1916

N:o 35

Foto. Hamngård, Stockholm.

Klubb: Bengt Sjöberg

Emil Holmgren

PROFESSOR EMIL HOLMGREN 50 ÅR.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

En af vårt lands främste vetenskapliga forskare *professor Emil Holmgren* fyllde den 14 maj 50 år.

Son till professorn i zoologi vid skogsinstitutet fick han intresset för biologisk forskning i arf från sin fader och redan under skolåldern gjorde han sig bemärkt genom författarskap i *Entomologisk Tidskrift*. Den fördjupade kunskap, som han på detta sätt redan under ungdomsåren erhöll angående insekternas lif, har sedan verkat befruktande för hela hans forskargärning.

Efter studentexamen, som aflades i Stockholm 1886, ägnade sig H. åt medicinska studier. Han aflade *medicine licentiat*-examen vid Karolinska Institutet 1898 och disputerade följande år för vinnande af *medicine doktorsgrad*. 1901 blef Holmgren utnämnd till professor i histologi (mikroskopisk anatomi) vid Karolinska Institutet.

Det är också på detta område, som professor Holmgren utfört sin forskargärning, som väckt så utomordentlig uppmärksamhet i facklitteraturen. Holmgrens undersökningar röra sig om cellens lif. Man hade förut liknat den flercelliga organismen vid en byggnad, i hvilken de olika cellerna voro murstenarna. Genom Holmgrens första uppseendeväckande arbeten blef dock denna uppfattning ändrad. Han uppvisade nämligen att cellerna äro af olika natur i det att en del celler äro underordnade andra och därigenom komma att bilda en organism inom organismen. Vackert framträder detta hos nervcellerna, som äfven var det cellslag, där H. gjorde sina första upptäckter. Han visade nämligen hurusom utanför hvarje nervcell ligger mindre celler (tofocyter), hvilka sända in utskott i nervcellernas protoplasma. Dessa utskott, som kallas

PLAKETT, präglad till minne af professor Emil Holmgrens 50-årsdag.

trofospongier, ha till uppgift att förmedla näringsutbytet mellan trofocyterna och nervcellerna. På detta sätt uppstår här en cellstat i smått, i det att trofocyterna stå i nervcellernas tjänst under det att de själva fylla högre uppgifter.

Vid sina arbeten att tillämpa denna lära äfven på muskelcellerna kom Holmgren att göra en del synnerligen uppmärksammade rön angående de mikroskopiskt iakttagbara förändringar, som försiggå i de tvärstrimmiga muskeltrådarna. Han visade upp hurusom muskelns sammandragning och förlängning ytterst står i samband med förändringar i korn, som ligga mellan muskelfibrillerna.

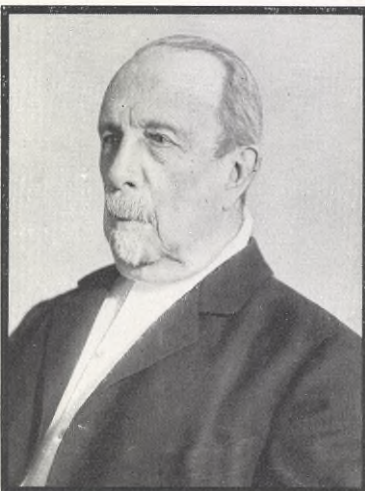
På 50-årsdagen tillgnades Emil Holmgren en fästskrift, som innehåller ett stort antal originala handlingar af vänner och lärjungar. Fästskriften inledes

med en översikt af Holmgrens forskargärning författad af professorn i histologi vid universitetet i Paris A. Prenant och af denna kan man få en uppfattning om den storslagna betydelse, som man tillmäter hans forskargärning i de kretsar, där man kan vänta ett opartiskt omdöme.

Professor Holmgren har som knappast någon annan akademisk lärare i vårt land förmått samla en skara lärjungar, hvilkas arbeten äfven blifvit uppmärksammade i vida kretsar. Som föreläsare är professor Holmgren synnerligen uppskattad bland de studentgenerationer, som åtnjutit förmånen af hans undervisning.

För oss alla, som arbetat på hans laboratorium framsår han som forskaren med sällsamt rika gåfvor och som har förmågan att hos andra tända den entusiasm för biologiska problem som för honom själf är livets bärande kraft.

Ivar Thulin.

R. DE LA GARDIE.
F. 1823. † 19 Maj.

Från Lidköping ingick den 19 maj underrättelsen, att i landshöfdingen, fil. jubeldoktorn, greve *Robert De la Gardie* aflidit i en ålder af 92 år.

Född i Kristianstad 1823 idkade De la Gardie först studier vid Lunds universitet, där han år 1844 förvärfvade sig den akademiska lagern. Därefter ägnade han sig åt jordbruk och utvecklade sin gård Silfåkra i Skåne till ett mönster gods. Redan vid 1859-60 års riksdag tog han första gången säte å riddarhuset och hade vid 1865-66 års riksdag ett uppmärksamt anförande till förmån för representationsreformen. Följande år mottog han förordnande att vara landshöfding i Östergötlands län, en post, som han därefter innehade i icke mindre än trettiofyra år

C. AHLMAN.
F. 1887. † 18 Maj.

1. 8 D. S. STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Klick: Bengt Sjöberg.*
 PRINS CHRISTOFFER AF GREKLAND (X) I STOCKHOLM
 PÅ GENOMRESA.

och förvältade på ett sätt som inom länet förvärfvade honom allmän aktning och tillgifvenhet bland hög som låg. Hans popularitet var också stor och när hälst han befanns villig, korade hans residensstad honom till representant i Andra kammaren, där han hade säte dels riksdagarna 1874

75, dels 1889—90 samt slutligen 1894—1902. Under de sista nio åren fungerade han som kammarens talman, högt uppskattad för den samvetsgrannhet, oväld och uthållighet, hvarmed han ledde kammarens förhandlingar. Under en nio-årsperiod (1880—88) representerade han äfven Östergötlands län i Första kammaren, en plats, som han förlorade för sina frihandelsvänliga åsikters skull. I öfrigt var De la Gardie till sin politiska uppfattning strängt konservativ.

Ädling icke blott till börd utan äfven till bildning i ordets vidsträcktaste bemärkelse efterlämnar han minnet af en sällsynt nobel, i egentligaste mening fin personlighet.

Närmast sörjes De la Gardie af tre barn, af hvilka sonen Robert f. n. bekläder landshöfdingeämbetet i Malmöhus län.

En uppseendeväckande dödsolycka intäffade den 18 maj vid Marma skjutfält, i det att löjtnanten vid Göta artilleriregemente *Conrad Ahlman* under pågående skjutöfning med kanon så svårt skadades af en granatskärfa, att han omedelbart därefter afled. Sedan en serie på sex skott aflossats lämnade chefen för markörerna löjtnant Ahlman, tydligt utan att

Efter fotografi. *Klick: Bengt Sjöberg.*
 TYSKE INRIKESMINISTERN DR DELERÜCK (X) hvilken
 plötsliga afgång väckt största upmärksamhet och som, trots uppgifven sjukdomsorsak, sättes i förbindelse med det offentliga klanerat af lifsmedelsorganisationen i Tyskland.

harva uppfattat en från skjutplatsen gifven signal om skjutningens fortsättande, blinderingen och gick fram till målfälorna. I samma ögonblick slog en granat ned på platsen och exploderade, hvarvid löjtnant Ahlman träffades af en projektilskärfa som åslet halspulsåderna. De två i närheten varande markörerna undsluppo utan skador.

Med löjtnant Ahlman bortgick en synnerligen dugande och samvetsgrann officer, för hvilken en lofvande framtidsbana låg öppen.

Efter afslagd studentexamen blef han 1906 officersvolontär vid Göta artilleriregemente, aflade officersexamen 1908 och utnämndes samma år till underlöjtnant vid regementet samt till löjtnant 1913.

Han kommanderades efter afslagd examen i allmänna artillerikursen vid Artilleri och ingenjörshögskolan till högre artillerikursen, hvilken han genomgick med utmärkta vitsord. I november 1914 blef han därför kommanderad som repetitör vid Artilleri- och ingenjörshögskolan.

Pins Christofer af Grekland, en yngre broder till grekiska kungen, har i dagarna passerat vårt land. Han kom från Petrograd, där han under påsken vistats hos sina släktingar och afreste efter ett par dagars vistelse i Stockholm öfver London och Paris hem till Grekland. Den kammarherre han hade i sitt sällskap försäkrade, att prinsens resa inte hade någon som helst politisk karaktär.

Stockholm har för närvarande besök af en fredsmäklare, *Jonkheer dr de Jong van Beek en Donk* från Holland, en af de mest bekanta fredsvännerna i detta land. Dr de J. är sekreterare i den stora holländska fredsorganisationen Anti-Orlog Raad, som tillkommit under kriget och som räknar icke mindre än 30,000 medlemmar. Hans ärende här är att undersöka stämningen i Norden för en neutral fredskonferens, för hvilken han anser det psykologiska ögonblicket snart vara inne.

1. 8 D. S. STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Klick: Bengt Sjöberg.*
 JONKHEER DR DE JONG VAN BEEK EN DONK,
 den holländske fredsvännen, på besök i Stockholm.

Efter porträtt.

Kikohi: Bengt Sjöfverparre

SVERIGES UTRIKESMINISTER, EXC., K. A. WALLENBERG, hvars värdiga, kraftiga och vederhäftiga förklaring om vårt lands neutralitetsvilja emottagits med enstämmigt gillande af Riksdagens alla partier, af press och folkmening i hela Sverige och med förståelse och respekt i utlandet.

Professor Gustaf Steffens interpellation i Ålandsfrågan, hvilken de facto redan besvarats genom regeringens den 17 maj i båda kamrarna på Riksdagens eget föranstaltande afgifna och af alla partier kraftigt understödda försäkran om Sveriges bestämde vilja att häfda sin själfständighet och bevara sin stränga, opartiska neutralitet i världskriget fick sitt formella besvarande vid första kammarens sammanträde den 19 maj. I sitt svar hänvisade utrikesministern till regeringens vid ofvannämnda tillfälle afgifna försäkran att den ansåge som sin skyldighet att med oafslätlig uppmärksamhet följa denna fråga och icke skulle underlåta något för att bärvärdlag liksom på andra områden tillvarata Sveriges rättigheter och intressen.

Professor Steffen frambar sina värdsamma tacksägelser för besvarandet och försäkrade sig bl. a. vara glad öfver, att han uppnått hvad han närmast äsyftat, nämligen att Ålandsfrågan nu blifvit vederbörligen uppmärksammas. Han gaf därefter detaljerade meddelande om befatningarne, påpekande, att de kunna tjäna ett offensivt syfte.

H. S. De STOCKHOLMSFOTOGRAF.

PROFESSOR G. STEFFEN hvars af Första Kamraren medgifna interpellation i Ålandsfrågan indirekt föranledde den utrikesministerns förklaring i Andra Kamraren hvilken föregick det direkta interpellationssvaret. Foton tagen när Professor Steffen tackar för svaret.

Nedersta bilden: FRÅN ÖPPNANDET AF TURISTTRAFIKKONFERENSEN I GÖTEBORGS BÖRS D. 20 MAJ. — Främst, fr. h. kammarherre C. Lagerberg (Konferensens v. ordf.) Landshöfdingarne friherrarn G. Lagerbring och F. De Geer samt generalmajor V. Balck. (Text å sid. 554).

NORSKT KVINNligt STUDENTSÅNGARBESÖK.

Foto. Modin, Stockh. lm.

ANKOMSTEN TILL STOCKHOLM.

Kliche: Bengt Sjöversparre.

Stockholm har under förliden vecka gästats af de *Kvinnliga studenternas sängförening från Kristiania*, en kör på 80 damer under ledning af dirigenten Per Winge och professor Kristine Bonnevie, körens ordförande och inom parentes suppleant till Stortinget. Kören höll den 18 maj en i alla afseenden mycket lyckad konsert i Musikiska akademien, där den visade sig ega utomordentliga röstresurser och vara förvånande väl samsjungna. Följande dag konserterade kören i Upsala, där den äfven uppvaktades af studenterna och på lördagen lät den höra sig på Skansen. En rad festligheter ha hållits under vistelsen i Stockholm för de uppmärksammade körmedlemmarna. Som solist har medföljt den bekanta sångerskan fru Elisabeth Murthe-Kaas.

H. 8 D. 1. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Den yngsta medlemmen af den svenska skådespelartrupp, som nu gästar Nationalteatret i Kristiania, visar bilden här. Den unga damens namn är Stina Kåge och hon uppträder i "Brott och brott", hvilket stycke som bekant ingår i den repertoar, man skall visa på Nationalteatret. Hon är dotter till skådespelaren vid Dramatiska teatern Ivar Kåge och har nyligen med en förvånande duktighet spelat sin inte alldeles oviktiga roll på vår egen nation's scen.

STINA KÅGE, vår yngsta skådespelerska, som f. n. uppträder vid de svenska gästspelen i Kristiania.

H. 8 D. 2. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

UPSALA STUDENTKÅRS SÅNGARHÄLSNING TILL DE NORSKA SYSTRARNE vid ankomsten till universitetsstaden.

Kliche: Kem. A.-B., Bengt Sjöversparre, Skånske-Ob.

DET ÖDELÄGGANDE VÄRFLÖDET.

Foto. Schberg, Bollnäs.

BOLLNÄS: LÅNGNÄSGATAN.

Källa: Bengt Sjöberg.

Om vårflodens fördömande härjningar ingå alltiämt meddelanden från olika platser i landet. — I Norrland har under vintern oerhörda massor snö fallit, hvilka vid den hastigt inbrytande vårvärmen smält ned, tillförande floder och sjöar större vattenmängder än hvad de inom sina bräddar kunnat mot taga, därigenom föranledande stora öfversvämningar, hvilka på sina ställen tagit ett mycket svårartadt förlopp. Broar och dammbyggnader hafva förstörts, järnvägsbankar underminerats, industriella anläggningar skadats och betydande landsträckor med en mängd bostadssamhällen ställts under vatten. Ljusnans öfversvämning har sålunda satt hela Bollnäs köping under vatten, så att trafiken

Foto. Schberg, Bollnäs

BOLLNÄS: NÄR POSTEN AFHÄMTAS.

Källa: Bengt Sjöberg.

därinom måst verkställas pr båt. Äfven ångbåtar har gått upp genom köpingen. Vattenståndet i floden var den 14 maj 6,4 meter öfver det normala.

Äfven i Dalarne har vårfloden anställt svår skadeörelse.

Foto. Kehnström, Ljusdal.

LJUSDAL: ALLMÄNNA LANDSVÄGEN.

Källa: Bengt Sjöberg.

Foto. Nyström, Karlstad.

KARLSTAD: VÄSTRA BRON STARKT HOTAD.

Kl. 10.45. Bengt Sjöberg

raserat brobyggnaderna, sönderskuret järnvägsbankarne o. landsvägarne, därmed vållande omfattande rubbningar i trafiken. I Falun har vattnet på sina ställen stått två meter högt. I de översvämmade stadsdelarne har trafiken upprätthållits med roddbåtar. En mängd byggnader ha på grund af det inträngande vattnet måst utrymmas.

Foto Wahlström, Karlstad.

Kl. 10.45. Bengt Sjöberg

KARLSTAD: LANDSVÄGEN VID ERIKSTAD GENOMSKUREN. Här beredde sig vattnet, med militärens hjälp, utlopp; bildade ett väldigt vattenfall — nyhet för Karlstad —, fortsatte i en flod och förstörde ett långt stycke af banken på Karlstad — Munkfors järnväg, för att sedan genom Kroppkärrsjön utfalla i Väneren.

Foto. Wahlström, Karlstad

KARLSTAD: EN GATA I STADSDELEN HAGABORG, där vattnet steg en meter öfver golfven på nedre botten.

Kl. 10.45. Bengt Sjöberg

100. Wah ström, Karlstad.

PANORAMA ÖFVER KLARÄLFVEN

T. v. Sundsta och "Herrgårdens" ägor. Härifrån bröt vattnet sig in öfver Hagabron

Den värmländska älfvalen har likaledes varit svårt hem-sökt. Klarälfven har stigit högt öfver sina bräddar och öf-versvämmat stora sträckor. På många bondgårdar utefter älfven har vattnet stigit ända upp till fönstren i andra vå-ningen, och ett stort antal lador hafva med inelliggande

gröda förts bort af strömmen. I Karlstad hafva de lägre liggande stadsdelarne stått under vatten.

I Mälaren har vattenståndet under slutet af förra veckan varit i oafbrutet stigande visande en höjd af 5,16 m. vid slusströskeln i Stockholm. Såväl kajen vid Munkbron som

Foto. Wigsten, Bollnäs

BOLLNÄS: LJUSNAN BEREDER ÅNGBÅTSTRAFIK PÅ GATORNA.

Klické: Bengt Sjöberg

DE VÅRFLÖDET.

S ÖFVERFLÖDE VID KARLSTAD:

g och angränsande stadsdelar. — T. h. Egnahemssamhällena Arvidslund och Elfkullen.

Klöhn, Kem. A.-B. Bengt Sjöström, Sjöström-Gop

vid Riddarholmen och Mälarhamnen stodo också under förliden vecka under vatten hvarigenom stort afbräck vållades i den lifliga trafiken.

Ofantligt stora värden hafva i förstörda byggnader, inställd fabriksdrift och härjad gröda gått förlorade genom årets

osedvanligt starka vårflod. Även människolif hafva spillts. Vid Domnarivet inträffade sålunda på grund af den starka strömmen en kantringsolycka, hvarvid en arbetare drunknade och vid Tolffors bruk utanför Gäfle blef en annan arbetare korsad vid ett broras.

Foto. Calleberg, & aln.

FALUN: HOLMGATAN.

Klöhn, Bengt Sjöström

Foto. Lundbäck, Uddevalla.

Kisthöj: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skåm—Gbg

UDDEVALLA-KRETSENS RÖDA KORS-UTSTÄLLNING VÅREN 1916.

Efter fotografi.

Kisthöj: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skåm—Gbg

LAGERHUS-RAS I KÖPENHAMNS NYHAVN.

Ett förödande byggnadsras inträffade den 14 maj i Köpenhamn, i det att S. A. Meyers stora fyravåningars lagerbyggnad i Nyhavn plötsligt störtade samman, bildande en enda ruinhög. Det ineliggande lagret, bestående af tobak, klippfisk och halm, värderadt till 1 million kr., blef till största delen förstörd. Olyckan torde hafva förorsakats af att byggnaden, som ursprungligen varit boningshus, icke varit tillräckligt starkt konstruerad för att kunna bära det anhopade tunga varulagret.

* * *

Till illustr. å sid. 548.

Den tredje svenska turisttrafik-konferensen, hvilken förlagts till Göteborg, tog sin början d. 20 maj. Till konferensen hade inbjudits representanter för Svenska turisttrafikförbundet och Svenska turistföreningen samt för de olika turisttrafikföreningarna landet rundt, chefen för järnvägsstyrelsen, överdirektörer och trafikchefer vid järnbaneväsendet, representanter för de större rederierna samt öfriga af vårt lands främsta experter på området. Stats- och sjöministrarna, som inbjudits, voro förhindrade att närvara.

Konferensens program upptog ett stort antal synnerligen intressanta och för det svenska turistväsendet viktiga överläggningsämnen hvarjämte för konferensdeltagarna anordnats en del gemensamma utfärder.

VÄRLDSKRIGET.

Striden vid *Verdun*, som den 21 d:s pågått jämt i tre månader, har under sistförflutna vecka, 14—21, erbjudit mindre intresse. De stridande ha rapporterat afvärjda anfall och fortsatta våldsamma artilleristrider. Anfallen ha huvudsakligen gällt ställningarna vid *Avocourt*, höjden 304, *Vaux* och *Douaumont*. Den 19 omtalade tyska högkvarteret en framgång på västra *Meusestranden*, därvid franska skyttegrafvar på båda sidor om vägen *Haucourt—Esnes* till sydspetsen af *Camardskogen* tagits, tillika med 130 fångar.

På västfrontens öfriga delar ha flerstädes mindre strider försiggått, utan att man dock på någon punkt haft tillfälle att rapportera något af egentlig vikt. Flygvapnet har som vanligt varit ytterst aktivt längs hela linjen.

Hvad som lagt mera beslag på uppmärksamheten under den gångna veckan är händelserna på den *italienska fronten*. Här ha österrikarne satt i gång en kraftig offensiv, iöretagen af allt att döma med synnerligen stora styrkor, hvilken inbragt afsevärda resultat. Den 16 meddelade österrikarne, att samtidigt som de afvisat italienska försök att återeröfra ställningarna vid *San Martino* de inträngt i fientliga skyttegrafvar på *Doberdo-platån* och i *Sydtirolen* eröfrat de främsta italienska ställ-

ningarna på *Vielgereuthplatån* söder om *Rovereto*. Härvid hade öfver 2,900 man tagits till fånga. Nästa rapport, af den 17, omtalade ytterligare framgångar. En hel del framskjutna italienska ställningar i *Roveretodistriktet*, *Soglio d'Aspio*, *Coston*, *Costa d'Agra* m. fl. platser hade eröfrats, och de tagna fångarnes antal stigit till 6,200 man. — Itali enarne omtalade en framgång på *Adamelloberget*, där de säga sig ha tagit ett rikt byte samt tillbakaslagna fientliga anfall i *Ledrodalen*, *Lagarinadalen* och andra trakter af *Sydtirolen*. — Den 19 rapporterade österrikarne alltjämt nya framgångar i *Sydtirolen*, där bl. a. *två pansarverk* eröfrats. Samtidigt hade den hemtagna vinsten stigit till 10,000 fångar, 61 kanoner och 51 kulsprutor.

Från *Östfronten* har ingenting försports från någöndera sidan af större vikt. Ännu så länge synes den tyska offensiven på *Rigaafsnittet* dröja.

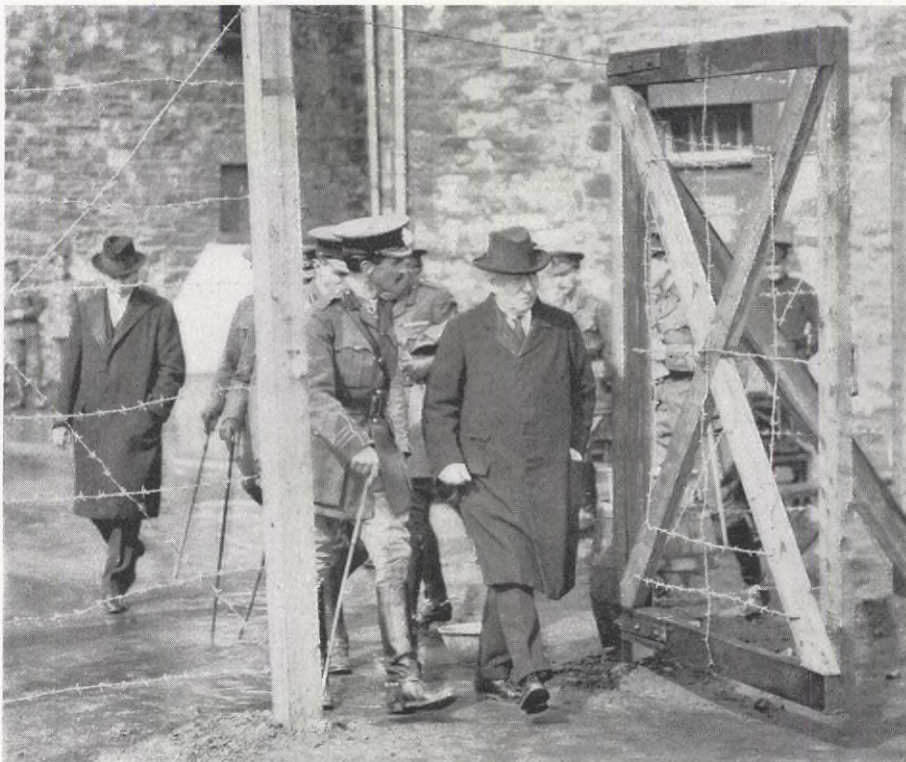
Bland nyheter från *sjökriget* är att anteckna en liten träffning mellan engelska och tyska fartyg utanför *Flandern*. Af större intresse för oss ha varit *de ryska U-båtarnes* uppträdande i *Östersjön*. Den 18 torpederades och sänktes tre tyska ångare, *Hera*, *Kolga* och *Bianca* utanför *Landsorts fyr*. En engelsk, eller möjligen en fransk undervattensbåt opererade samtidigt utanför *Kullen*, där tyska ångaren *Trave* föll offer för en torped.

Ålandsfrågan

har diskuterats ivrigt i både svenska och utländska prässen. Den 17 afgaf utrikesminister *Wallenberg* på begäran från riksdagens sida en förklaring i båda kamrarna, hvori klart och tydligt tillkännagafs regeringens afsikt att såväl upprätthålla neutralitetspolitiken som bevaka Sveriges intressen rörande Åland.

Herrar Fotografier

appmanas att vid insändande af bilder till H. 8 D. icke uraktidta utsättandet af tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier. Endast då angifves fotografien.

Efter fotografi.

Klök: Kem. A.-B. Bildt St/veerparri, Stålm-Ges.

Mr ASQUITH HOS DE FÅNGSLADE REBELLERNA I DUBLIN. Englands premierminister lämnar fängelset där han besökt de upproriske Sinn Feiners.

Foto. Florman. Stockholm

FRU CAROLINE WIJK, född Dickson, som skänkt Göteborgs stad 700,000 kronor till uppförande af ett nytt konserthus.

Den ansvarskännande allmänanda och varma samhällsomvårdnad, hvilka tidigare inom Göteborg så ofta sökt sig utlösning i storslagna donationer, hafva åter på ett lysande sätt gifvit sig tillkänna. Vi kunde sålunda nyligen meddela om den Carlanderska donationen om 750,000 kronor till ett nytt sjukhus i Göteborg. Och nu, helt kort därefter, emottager staden två nya donationer, denna gång dels en å 700,000 kr. i och för uppförande af ett nytt konserthus, fullt värdigt den höga kulturella ståndpunkt musiken, särskildt under senare år, kommit att i Göteborg intaga, dels 300,000 kr. till ett nytt konstmuseum.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 maj uppläste ordföranden ett af fru Caroline Wijk öfverlämnadt gåfvobref, lydande på ett belopp af 700,000 kronor till nytt konserthus i Göteborg, med hvilken gåfva gifvarinnan önskat realisera en för henne och hennes framlidne make. förre talmannen Olof Wijk, kär tanke att, genom en gåfva till något kulturellt ändamål inom Göteborgs

Efter porträtt.

GENERALSKAN C. C. E. ABELIN, född Zethelius. 75 år den 28 Maj. Se dnta å sid. 558.

samhälle, söka bevara minnet af makarnes son Olof Olofsson Wijk, hvilken för 20 år sedan afled under sin studietid i Upsala. För detta ändamål önskade gifvarinnan att å byggnaden skulle anbringas en enkel tafla med inskriften: "Åt minnet af en älskad son, Olof Olofsson Wijk, född den 22/1 1874, död den 24/3 1896".

"ÅT MINNET AF EN ÄLSKAD SON".

OLOF OLOFSSON WIJK.
Född 1874 — Död 1896.

Vid samma stadsfullmäktigesammanträde meddelade ordföranden, att en person, som tills vidare önskade vara okänd, förbundit sig att anslå 300,000 kr. till ett blivande Konstmuseum i Göteborg. Enligt hvad med bestämdhet antages, är gifvaren herr Hjalmar Wijk, son till fru Caroline Wijk, och bekant för föregående betydande anslag till Konstslöjdmuseet i Göteborg.

Till H. 8. D:s medarbetare vidarebefordras genom redaktionens försorg **endast oförseglade meddelanden**, som icke strida mot vår tidnings intressen.

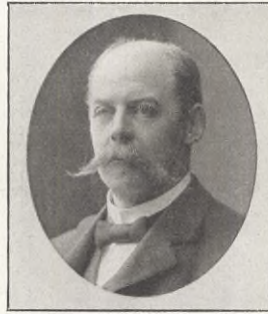
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

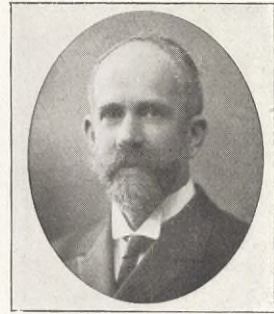
C. G. HYGRELL.
Rådman. — Kristinehamn.
85 år 27 Maj.*

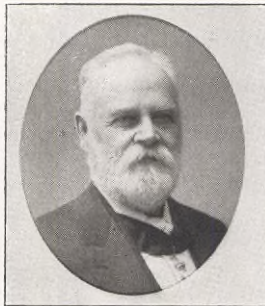
H. G. LAGERCRANTZ.
Konteramiral. — Stockholm.
60 år 27 Maj.*

C. J. BECK-FRIIS.
Friherre. Disponent. — Harg.
60 år 24 Maj.*

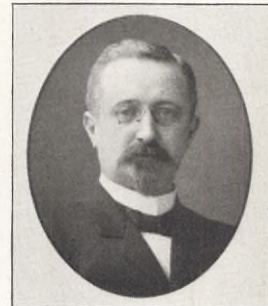
E. A. KJELLEBERG.
Bruksegare. — Valåsen.
60 år 19 Maj.*

J. J. SMITH.
F. d. Landssekreterare. Linkö-
ping. — 75 år 12 Maj.*

S. S. A. BROOMÉ.
V. Häradshöfding. — Stockholm.
55 år 18 Maj.*

O. T. H. WENNERHOLM.
Audittör. v. Häradshöfd. Stock-
holm. — 55 år 28 Maj.*

G. W. M. ROGSTADIUS.
Häradshöfding. — Arvika.
50 år 11 Maj.*

N. O. HOLST.
F. d. Statsgeolog. — Stockholm.
70 år 7 Maj.*

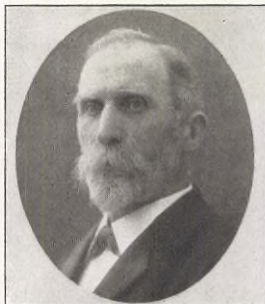
B. M. BERGFELT.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Kungälf. — 60 år 17 Maj.*

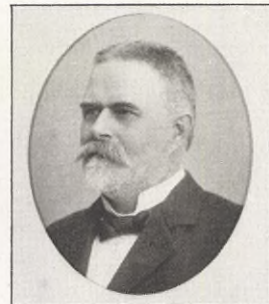
E. G. NORSTRÖM.
Kanslissekreterare. — Stockholm.
60 år 16 Maj.

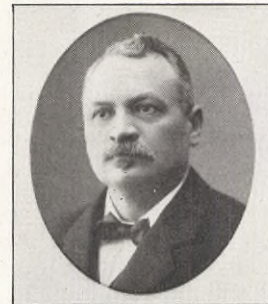
L. G. STRANDÉN.
Rektor. — Borås.
50 år 28 Maj.*

C. W. T. SMEDBERG.
Direktör. — Tenhult.
65 år 14 April.*

F. E. LINDHÉ.
Godsegare. — Våppeby.
60 år 7 Maj.*

J. F. SAHLBERG.
Bokhandlande. — Hedemora.
60 år 1 Maj.*

V. I. RYDIN.
Direktör. — Borås.
50 år 15 Maj.*

* Data á nästa sida.

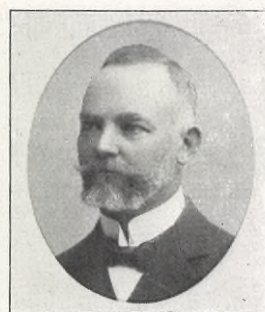
F. L. ÅGREN. †
F. d. Naug.-skoleförest. Stadsfullm. Gefle. — F. 24. † 5 Maj.

C. M. FÖRSTÉN. †
Kommun. — Arkestiftets senior. Vaksala. — F. 27. † 7 Maj.

A. F. EKSTÉEN. †
Förste Stadsläkare. — Ystad. F. 55. † 8 Maj.*

C. O. A. LEHMAN. †
Landssekreterare. — Gefle. F. 65. † 11 Maj.*

* Data här nedan.

CARL HYGRELL. På sin tid under många år bokhandlande. Ex. rådmän i Kristinehamn 78, rådmän sedan 89. Led. af stadsfullmäktige o drätselkammare; bankrevisor.

GUSTAF LAGERCRANTZ. U-löjtn. v. Flott. 77, komm. kapt. I. gr. 02, chef f. marinförv. int. aid. 03—08, kommandör 05, varfschef i Karlskrona 08—13, konteramiral 13, befälh. amiral o. stat-befälh. i Karlskrona sistn. år. Ordf. o. hed. led. i Örl. man.-sällsk. ordf. i dir. f. Flott.pens-kassa. Biogr. o. helsid. Portr. årg. XV: 8.

CARL-JOACHIM BECK-FRIIS. Afg. ex. fr. Tekn. högsk. 78, förvalt. v. Hargs bruk 81, disponent 85, v. Dannemora gruvor sedan 97, verkst. dir. i Dannemora—Hargs jernv.-a. b., styr.-led. i Rimbo—Sunds jernv.-a. b. ordf. i landstinget sedan 04, v. ordf. i hushålln.-sällsk. sedan 08; led. af Landtbr.-akad. o. dess v. preses, e. o. fullmäkt. i Jernkontoret. Led. af Riksd. F. K. sedan 1900, led. af bevilin.-ntsk.

ERNST KJELLBERG. Stud.-ex. 73, akad. studier i Upsala 73—77 arr. eg. Björkborn 81—94; v. ordf. i komm.-nmd 85—94, på sin tid jemväl led. af skolråd, led. af styr. f. a. b. Råmen-Liljendahl. Eger egend. Valåsen i Karlskoga sedan 13, led. af kyrkorådet der. Med starkt intresse f. filantrop o. religiösa spörsmål insåttade han o. maka sistl. år "Stiftelsen i Sverige o. kristen tro", en betydande donation.

JOHAN SMITH. Stud.-ex. 61, hojr.-ex. 64, v. hfd. 68, tf. landssekr. i Gefle. län 89—96, landssekr. der 96—10, derefter bosatt i Linköping.

ALBERT BROOMÉ. Stud.-ex. 80, hojr.-ex. 86, v. hfd. 89, adv. i Lund 90—08, omb.-man h. Sv sockerfabr. a. b. 08—16, fr. o. m. innev. år andre dir. i samma bolag. Stadsfullm. i Lund 99—08, i Stockholm 11—16; led. o. ordf. i drätselkamm. i Lund under fl. år. Styr.-led. i Sv. adv.-samt. 95—12; Styr.-led. i sparb. i Lund o. derunder åtsk. år v. ordf. samt verkst. dir. i a. b. Göteborg.-syst. der 02—08.

HUGO WENNERHOLM. Stud.-ex. 79, jur. utr. kand. 86, aud. v. Vaxh. art.-kär 91, v. Kustart 01, v. Kustart. 09—13. Sedan 98 styr.-led. och verkst. dir. i fastigh.-a. b. Östermalms o. Narvavägen 2.

WILHELM ROGSTADIUS. Stud.-ex. 84, jur. utr. kand. 92, e. o. not. i Svea hojr. s. a. i Göta hojr. tf. domh. 95—07. Håradshöfding i Jösse doms. sedan 08. Stadsfullm. i Arvika 12. Ordf. i dir. f. Verm. läns tub. sjukh. 15, ordf. i styr. f. Vestra Verm. förmännesfören. 12, led. af styr. f. Arvika elem. lärov. f. fl. 10.

OLOF HOLST. Stud.-ex. 65, fil. dr. 74, docent i mineral. i Lund 75 geolog v. geolog. undersök. 77—10. Utg. geolog. skr.

MARTIN BERGFELT. Stud.-ex. 77, prestv. 82, kyrkoh. i Kungälf sedan 1900, kontr.-prost 11. Ordf. i stadsfullm. sedan 14, led. af drätselkamm. o. styr. f. 4:e döfstundst. Landstingsman sedan 09.

GUSTAF STRANDÉN. Stud.-ex. 87, fil. lic. 1900, adj. i Västervik 02, v. lekt. 02—06, rektor v. allm. lärov. i Borås sedan sistn. år. Förestånd. f. arb.-inst. i Västervik 03—06; led. af styr. f. Borås lärov. f. fl. Stadsfullmäktig sedan 09.

CARL SMEDBERG. Stud.-ex. 72, utex. fr. Aharps landtbr.-inst. 74 lär. v. landtbr.-skolor fr. sistn. år, förestånd. f. Jönk. läns landtmanna-skola sedan 12. Ordf. i hár. hushålln.-gille o. led. af hushålln. sällsk. förvalt.-ntsk. 03—08. På sin tid komm.-ordf.

ERIC LINDHÉ. Utex. fr. landtbr. skola 78, stud. landtbr. i Skottland 79—80; eg. egend. Våppeby m. u. och Eneby i Ups. län. Mångårig ordf. i komm.-st. o. nmd. nämndeman sedan 11, landstingsman under en del år fr. 03. Led. af tax.-nmd. m. m.

Bland de mest kända, hittills dömda *irländska upprorsledarne* kunna nämnas major Mac Bride, redaktören för "Irish Review" Joseph Plunkett och grevinnan Markiewicz, hvilkas porträtt vi här återgifva. Major Bride anförde under boerkriget en irländsk brigad mot engelsmännen och stod nu som en af undertecknarne af den irländska upprorsproklamationen. Domen öfver honom, hvilken lydde på dödsstraf, har redan gått i verkställighet. — Joseph Plunkett var son till den irländske advokaten och framstående vetenskapsmannen greve George Plunkett. Under det att denne och en annan son, John, för delaktighet i revolutionsförelsen ådömdes tio års fängelse, blef Joseph

FILIP SAHLBERG. Inneh. sedan 91, egen mycket känd och ansedd bok-, musik- o. pappershandel i Hedemora m. flera filialer. — Mångårig led. af stadsfullmäktige, v. ordf. i drätselkamm., v. ordf. o. v. kassadit. i sparb. samt kyrkovård f. stadsförsam.

VICTOR RYDIN. Afg. fr. Schartau hand.-inst. 86, etabl. 88 firman Victor Rydin i Borås. Verkst. dir. i a. b. Borås Tidning, en af grundlägg. af Borås mek. gummiväveri o. ordf. i dess styr., led. af styr. i sparb. Led. af drätselkamm. o. fattigv.-styr., led. af styr. f. Västeråsens sanitör. Omb.-man i Sv. allm. hand.-lösn.

Till porträttet ä. sid. 556.

CHARLOTTE (LOTTEN) ABELIN, född Zethelius. Ingick 1863 äktenskap m. sedermera generallöjtnanten o. statsrådet Rudolf Abelin, afl. 1903. Har egnat ett verksamt intresse åt allmängäneliga institut. Har sålunda tillh. Svenska Röda Korset sedan 68 o. var under 10 år t. o. m. 15 led. af dess centralstyrelse; jemväl mångårig led. af styr. i Djurvännernas nya förening; eiter flera års medverkan v. värfesterna på Skansen kallad till hedersledamot i styr. i Samf. f. Nord museets främjande. Var äfven medverkande v. anordnandet af den stora festen på K Teatern i Pressens Vecka 1901 — Personligen i besittning af alla de älskvärda egenskaper som känneteckna en grande dame, är generaliskan A. känd och högt skattad inom huvudstadens societetsvärld; från Marstrands g'ansperid under konung Oscars årliga sommarbesök må framhållas den sympati generaliskan der tillvann sig äfven utanför den intima krets i hvilken den kunglige somargästen utgjorde medelpunkten.

ALBERT EKSTÉEN † Stud.-ex. 76, med. lic. 93, förste stadsläk. i Ystad sedan 94. Stadsfullm. sedan 1900, mångårig led. af dir. f. läns-lasarettet.

OSCAR LEHMAN † Stud.-ex. 83, hojr.-ex. 87, länsnot. i Gefle. län 03, landssekr. der sedan 10. Sekr. h. drätselkamm. o. stades omb.-man 90—10, inspekt. af sparb. sedan 03, allm. ombud v. däv. Gefle. hand.-bank 05—11, v. länets stadshyp.-fören. sedan 10.

Porträtt till Veckans Porträttgalleri

böra vara af *möjlighet sena datum* för att införas.

Uppgifter till porträtt

böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. *Särskildt påpekas nödvändigheten af att alla förnamn angivas, med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understruket. Förbiseende härutinnan utsluter biografi.*

Porträtt och biografi

införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna.

Plunkett, hvars namn återfinns bland undertecknarne af upprorsproklamationen, dömd till döden och afrättad. Omedelbart före afrättningen blef han, med tillstånd af de engelska myndigheterna, i fångelse vid sin trolofvade miss Grace Gifford, dotter till en ansedd Dublinadvokat och känd som talangfull målarinna. — Grevinnan Markiewicz, "Röda grevinnan", deltog personligen i revolten som anförare för en rebellstyrka på 120 man. Hon dömdes till döden men fick straffet mildradt till lifstids fängelse. "Röda grevinnan", irländska till börd, ingick år 1900 äktenskap med den polske greven Kasimir Markiewicz samt spelade en framträdande roll i Londons societetslif, var

Öster fotograf.

Klickat: Kem. A.-B. Bmgst Sijteraparr, Sthlm.—986

BORGARGARDETS SKJUTÖFNINGAR FRÅN LIBERTY HALL, rebellernas huvudkvarter i Dublin.

presenterad vid hofvet och tillhörde den högsta aristokratiens exklusiva innersta cirkel. Hon har

sedan flera år tillbaka tagit iifrig del i det politiska lifvet bl. a. äfven i sufragettrörelsen.

Öster fotograf.

Klickat: Kem. A.-B. Bmgst Sijteraparr, Sthlm.—986

REGERINGSTRUPPERNA BESKJUTA FRÅN EN HUVUDGATA I DUBLIN SMYGSKYTTAR I NÄRLIGGANDE HUS

1

2

3

4

1. BRÖDERNA PLUNKETT (i uniform) O. A. UPPRORSLEDARE ARRESTERADE. T. v. Joseph Plunkett, som gifte sig i fängelset ett par timmar innan han blef skjuten. Den andre broderns dödsdom ändrades till 10 års straffarbete.

2. UPPRORSLEDAREN "MAJOR" MC BRIDE, skjuten.

3. GREFVINNAN CONSTANCE GEORGINA MARKIEVICZ, framträdande personlighet å rebellernas sida, dömda till livstids straffarbete. Foto. omedelbart efter domen.

4. K. POSTHUSET EFTER FÖRÖDELSEN.

INNEHÅLL:

Professor Emil Holmgren (biografi o. helsidesporträtt — Ålandsfrågan inför svenska riksdagen. — Turisttrafikkongressen i Göteborg — Grafve R. de la Gardie T. — Vårfloden, — Världskriget. — Veckans porträttgalleri.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.